

2004 APR 06.

B-163-31/2004.

Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság
Budapest II. ker., Hűvösvölgyi út 52.

DUNA-IPOLY NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG	
Budapest	
Iktatás időpontja:	ÉRKEZETI
2004 FEBR 17.	Mellékletek:
Iktatókönyv sorszáma:	1716/2004
Beérkezési száma:	1991/2003
	Juhász M.

2003.-évi kutatási jelentés

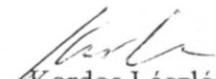
418.

A 2227/6/2001 számú kutatási engedélyünk, amely a „Gellért-hegyi-aragonitbarlang, Gül Baba-forrás barlangja, Mátyás-forrásbarlangja, „Ősforrás” (Gellért I. forrás) ürege, Török-forrás barlangja és a Rácz fürdő forrásának hasadékbarlangja klimatológiai és hidrológiai kutatása valamint dokumentálása.”

A klimatológiai vizsgálatokról Fehér Katalin számol be a mellékelt jelentésében, a mikrobiológiai vizsgálatokról pedig Bognár Csaba.

A hidrológiai vizsgálatokról szintén Fehér Katalin számol be a mellékelt jelentésében.

Budapest, 2004-02-14

Kardos László
kutatásvezető

Gellért-hegy forrásai

2003.01.27	pH	Fajlagos vezkép.	Lúgosság	Hidrogén- karbonát	Összes keménység	Kalcium	Magnézium	Állandó keménység	Klorid	Nitrát	Nitrit	Ammónium	Foszfát	Szulfát
		μS/cm	mgeé/l	mg/l	mgeé/l	mg/l	mg/l	mgeé/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l
Sáros-fürdő	6,8	1664,8	8,6	524,6	14,2	184,4	60,8	5,6	155,0	1,4	0,1	0,0	0,0	315,0
Táró	6,8	1530,7	8,7	530,7	13,3	180,4	52,3	4,6	131,0	0,9	0,0	0,0	0,0	274,7
Rudas-Árpád II-forrás	6,6	1537,8	8,9	542,9	13,5	176,4	57,2	4,6	128,0	0,0	0,0	0,0	0,0	309,7
Török-forrás	6,5	1546,4	8,8	536,8	13,5	176,4	57,2	4,7	129,0	0,1	0,0	0,0	0,0	313,9
Rudas-Mátyás-forrás	6,6	1537,0	8,8	536,8	13,3	176,4	54,7	4,5	128,0	0,5	0,0	0,0	0,0	318,1
Gül baba-forrás	6,8	1544,1	8,7	530,7	13,5	176,4	57,2	4,8	128,0	0,7	0,0	0,0	0,0	317,3
K.Hubert-forrás	6,8	1524,3	8,4	512,4	13,1	170,3	55,9	4,7	131,0	0,8	0,0	0,0	0,0	312,6
Rác-Mátyás-forrás	6,6	1578,0	8,8	536,8	13,5	178,4	55,9	4,7	161,0	0,8	0,0	0,0	0,0	316,0

Jelentés
a Gellért-hegy térségében 2003-ban végzett klimatológiai és hidrológiai
kutatásokról

2003-ban tovább folytattuk az Aragonit-barlang és a hozzá kapcsolódó táró hőmérsékleti viszonyának vizsgálatát. A mérőhelyekre higanyos hőmérőket telepítettünk, melyek leolvasásakor a páratartalmat kézi higro-termométerrel mértük. Az Aragonit-barlangban 31°C és 34,9 °C között változott a hőmérséklet, átlagérték 32,5 °C, a páratartalom szélső értékei 31,8 % és 73 % , átlagértéke 55 % volt.

A hőmérsékleti értékeket és a források vizsgálatának vízkémiai eredményeit a mellékelt táblázatok tartalmazzák.

Budapest, 2003. február 9.

Fehér Katalin
kutatásvezető-helyettes

A gellért-hegyi Aragonit-barlang és a hozzá kapcsolódó táró léghőmérsékleti értékei

Mérőhely	2003.01.17	2003.02.02	2003.02.07	2003.02.14	2003.02.21	2003.03.07	2003.04.04	2003.05.02	2003.06.02	2003.06.25	2003.12.05
	°C	°C	°C	°C	°C	°C	°C	°C	°C	°C	°C
Táró bejárat - Gellért gépház	33,9	34,3	33,2	32,9	36,2		34,8	32,9	34,8	34,3	33,8
Táró - Aragonit-bg előtt Gellért felé	33,9	34,2	34,2	36,2	36,0		37,0	36,4	35,0	35,8	
Táró - Aragonit-bg után Rudas felé	33,4	34,0	33,9	36,2	36,4		37,4	36,6	35,0	35,3	33,5
Aragonit-bg. bejáratl létra	32,8	32,2	32,6	34,9	38,0			36,4	34,6	36,2	
Aragonit-bg. rövid, vak táró				33,0			33,3	33,0	31,4		31,8
Aragonit-bg. Terem				34,1			34,9	34,5	33,9	33,8	
Aragonit-bg. hasadékba felvezető létra	31,9	31,4	31,0	32,5			32,1	32,7	31,0	31,8	32,0
Aragoni-bg. felszínre vezető táró vége		19,6	19,6	19,5	19,4		24,2	29,6	27,2	31,9	26,5
Táró - felszínre vezető tárotól Gellért felé		33,0	33,4	35,2	36,0		36,1	36,8		34,4	32,6
Táró - felszínre vezető táró vége	30,6			32,5			32,4	35,6		31,8	23,1
Táró - felszínre vezető tárotól Rudas felé	33,1	33,0	33,3		33,2		35,0	35,7		34,3	32,7
Táró - 50-es pont					36,9			37,5		36,4	36,0
Táró - Rudas felé vezető tárotól Gellért felé		37,2			36,8						39,0
Táró - Rudas felé vezető táró			33,2	32,8	34,9	34,2	35,3	37,3		37,0	38,8
Táró - Rudas felé vezető tárotól Rác felé	37,3	36,2	37,4	36,9	39,3	39,0	38,9	39,4		39,3	38,2
Táró - Rudas és Rác között				39,2	39,6	38,2	38,2	39,6		39,8	
Táró - Rudas és Rác között				32,4	33,7	30,3	31,6	34,7		34,8	
Táró - Rác-tól Gellért felé	21,2	19,7	19,7		38,0	23,9	24,2	28,4		29,8	
Táró - Rác-tól étterem felé		20,4		25,0		24,2	24,3	28,0		30,3	
Táró - Rác éttermi kijárat		12,2	12,0		12,8		16,0	24,5		28,0	

Levegő-, felület- és vízmikrobiológiai vizsgálatok az Aragonit-barlangban és az Ősforrásban 2003-ban.

A mintavételi pontok:

Levegő mintavétel:

1. A táróban az Aragonit-barlang előtt
2. Aragonit.barlang, az első létra közelében
3. Aragonit.barlang, a második létra tetején, a kis fülkében
4. A barlangból nyíló táró vége előtt 2 méterrel

Felület mintavétel:

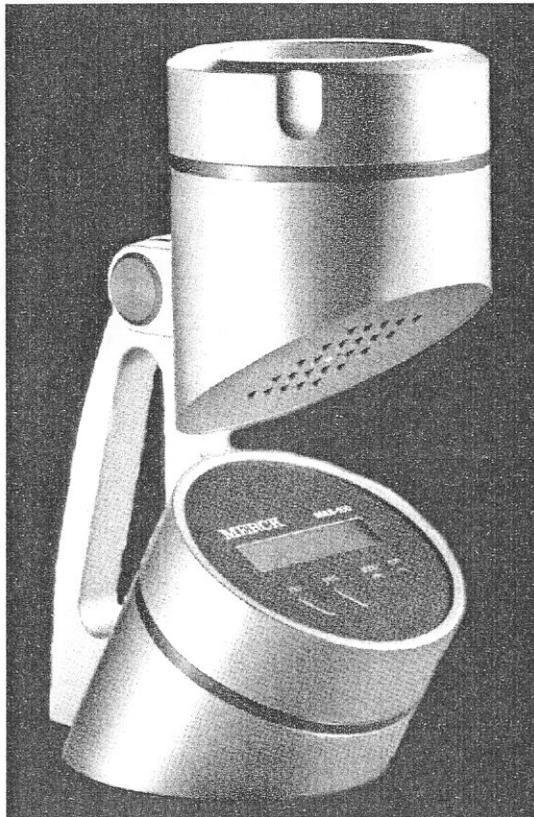
1. Az Aragonit.barlang bal oldali falán
2. Az Ősforráshoz vezető folyosó falán, a lépcső tetejénél

Vízmintavétel:

Az ősforrás vizéből.

Levegőmintavétel:

Tárgy évben a BIOTEST RCS-Plus mintavevő helyett MERKC MAS 100-as levegő mintavevőt alkalmaztunk. A mintavételek paraméterei: 100 liter levegő ütköztetése szabványos műanyag Petri-csészébe elkészített véres agarra. A minták további feldolgozása és értékelése megegyezett az előző évvel.

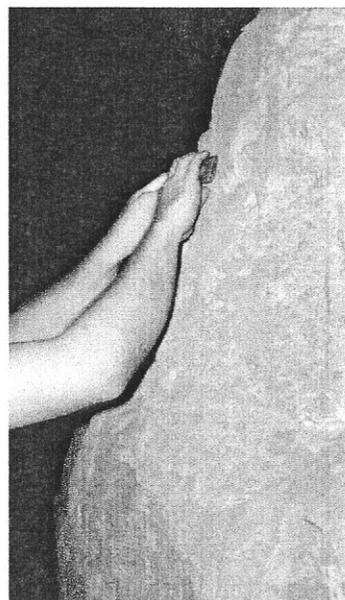

MAS-100-as levegő mintavevő berendezés

Felület vizsgálat:

BIOTEST CONTACT SLIDE-felületmintavevővel, ill. BIOTEST TRANSPOCULT felületmintavevővel.

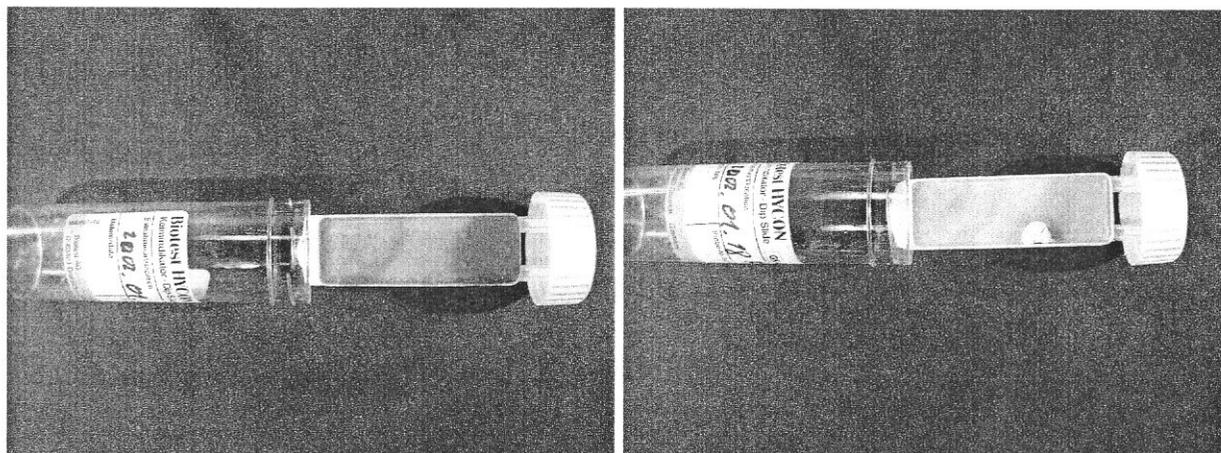
Felület mintavétel BIOTEST Transpocult és BIOTEST CONTACT SLIDE mintavevővel

1.-2. kép: Felületi mintavétel

Vízvizsgálat:

BIOTEST DEEP SLIDE vízmintavevővel.

3.-4. Kép:Deepslide vízmintavevők.

Valamint 10 ml vizet szűrtünk, és véres agaron tenyésztettük.

A minták feldolgozása:

A minták feldolgozása a „Johan Béla” Országos Epidemiológiai Központ Bakteriológiai Osztályán történt.

A mintákat a laboratóriumba szállítás utáni feldolgozása a Klinikai és Járványügyi Bakteriológia Kézikönyv (1) V.3.3.1. fejezete alapján történt.

Az egyes izolátumok vizsgálatát és meghatározásukat a Klinikai és Járványügyi Bakteriológia Kézikönyv (1), Topley & Wilson's Microbiology and Microbial Infections (2), Prokaryotes (3) alapján végeztük. Az egyes izolátumok pontos identifikálásához a hagyományos biokémiai vizsgálati módszereken kívül *api 20E* *api 20NE*, *api 32ID STAPH*, valamint *api 50 CHB* identifikáló kytteket és az *ATB* - automata bakteriológiai identifikáló berendezést is alkalmaztuk.

Eredmények és értékelésük:

Az Aragonit barlang levegőjéből kitenyésztő baktériumok átlagos CFU-száma 41/100 liter, némileg magasabb volt, mint 2002-ben.

Az Aragonit barlang levegőjéből ez évben is főleg *Bacillus sp* tenyésztett ki, számost *Nocardia sp.*-vel.

Fekáliás és egyéb szennyeződésre utaló jeleket nem tapasztaltunk.

Kórokozó baktériumot egyetlen esetben sem tudtunk kimutatni!

Az Ósforrás tárójának mennyezetéről származó felületi mintákból minden alkalommal idén is ugyanaz a *Bacillus sp.* telep tenyésztett ki szintenyészetben. Az Ósforrás vizének higiénés-mikrobiológiai állapota megfelelő volt. Az „östakony”-ról jelenleg csak annyit tudunk, hogy a forrás mélyebb, melegebb részében élő baktériumok produktuma, és a medencébe ezen elhalt mikróbák anyaga, „mint östakony” úszik, sodródik fel. Ezen baktériumokat az ELTE Mikrobiológiai Tanszékével közösen tervezzük 2004-ben vizsgálni.

Bognár Csaba
Laboratórium vezető
Járványügyi és Klinikai Bakteriológus
MKBT szakértő

B-163-28/2004.

2004 APR 06

Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság
Budapest II. ker., Hűvösvölgyi út 52.

DUNA-IPOLY NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG	
ÉRKEZETI	
Küldés időpontja:	2004 FEBR 17.
1713/2004	
1333/2003 Juhász M.	

318

2003.-évi kutatási jelentés

A 5305/2/2002 számú kutatási engedélyünk, amely a „Gellért-hegyi-barlang (Sziklakápolna és Kolostor alatti-barlang) és névtelen forrásüreg (a kérelemben: Kessler Hubert-forrás) geológiai, morfológiai, klimatológiai, és hidrológiai kutatása valamint dokumentálása.”

Klimatológiai vizsgálatokat Gellért-hegyi-barlang (Sziklakápolna és Kolostor alatti-barlangban) végeztünk, kiértékelésük folyamatban van.

Hidrológiai vizsgálatot a Kessler Hubert forrásnál végeztünk, amelyről a 2227/6/2001 számú kutatási engedély, 2003.-évi kutatási jelentés „Gellért-hegy forrásai” mellékletben számolunk be.

Budapest, 2004-02-14

Kardos László
kutatásvezető

B-163-29/2004.

2004 APR 06.

Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság
Budapest II. ker., Hűvösvölgyi út 52.

DUNA-IPOLY NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG	
ÉRKEZETI NYILVÁNTARTÁS	
Érkezési időpontja 2004 FEBR 17.	Mellékletek:
Érkezési helye Budapest	1414/2004
Érkezési száma 1973/2003	Előadó Juhász M.

2003.-évi kutatási jelentés

18.

Az 5308/2/2002 számú kutatási engedélyünk, amely a Gellért-hegy Természetvédelmi Területen, a hegy Duna felőli oldalán nyíló barlangok dokumentációs kutatásra szól, a következőket végeztük.

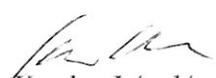
A sziklafal vizsgálatát 2003.-év tavaszán folytattuk, és mintegy, a két harmadát sikerült is bevizsgálni, 1 alkalommal öt kutató egymás melletti ereszkedésével, 3. Számú melléklet. A nehéz, veszélyes munka meghozta a gyümölcsét, az aktív források felet többnyire, inaktív ősforrás szájakat találtunk, hogy melyik minősül barlangnak az a pontos felmérés függvénye, amit ez idő tájt folytatunk.

A fent említett hegyoldalon talált új barlangok pontos helymeghatározását két módszerrel mértük be: a./ GARMINETREX LEGEND típusú GPS műholdvevő mérőműszerrel, b./ WILD CC 1010 típusú Elektrooptikai Fénytáv mérő Tahiméterrel a pesti oldalról a barlangokhoz telepített optikai prizmaival. A feladat gyakorlati lebonyolítása összehangolt csapatmunkának köszönhető, amit az alábbiak szerint végeztünk. 1. csapat: teodolitállás, 2. csapat: hegylábi forgalombiztosítók, 3. csapat: ereszkedő kutató csapat, kötélállások biztosítása, 4. csapat: ereszkedő bemérő kutatók, 5. csapat: barlangfelmérők. A kapcsolatot adó-vevő készülékek segítségével tartottuk egymással

A mérésekről a vezetője Oldal György számol be mellékelten, a Gellért-hegy speleotopográfiai felmérés című jelentésében.

A tervezés, szervezés folyamatban.

Budapest, 2004-02-14

Fehér Katalin és Kardos László
kutatásvezetők

GELLÉRT-HEGY

Térfotogrammetriai áttekintő térkép

(Kardos Annamária-Kardos Boglárka)

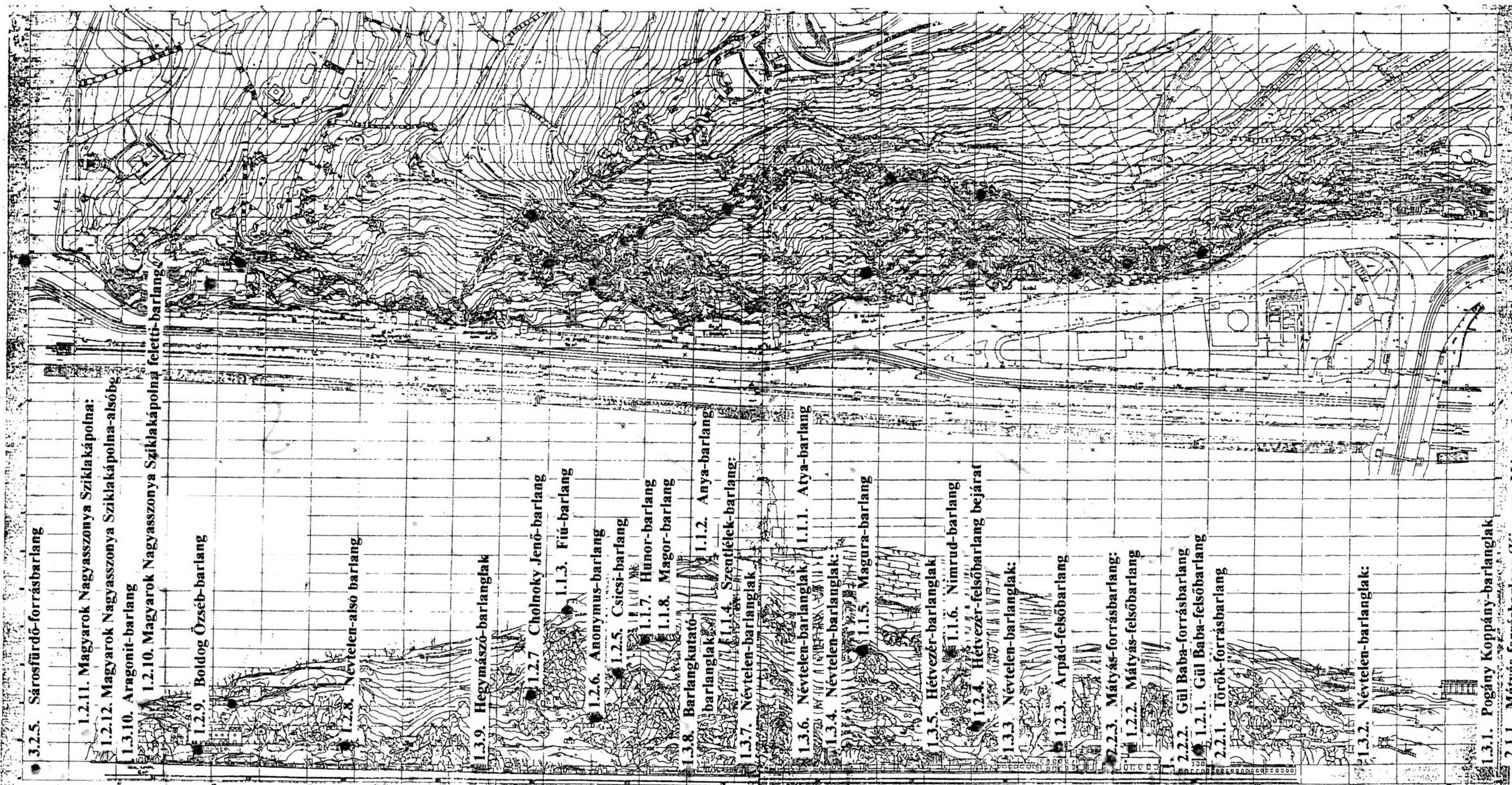
Jelmagyarázat:

kék: területi határ

sárga: elbontott barlangok

zöld: ismert barlangok

piros: újbarlangok

3.2.5. Sárosfürdő-forrásbarlang

1.2.11. Magyarok Nagyszonya Sziklakápolna:

1.2.12. Magyarok Nagyszonya Sziklakápolna-alsó

1.3.10. Aragonit-barlang

1.2.10. Magyarok Nagyszonya Sziklakápolna feletti-barlang

1.2.9. Boldog Özséb-barlang

1.2.8. Névtelen-alsó barlang

1.3.9. Hegmászó-barlanglak

1.2.7. Cholnoky Jenő-barlang

1.1.3. Fiú-barlang

1.2.6. Anonymus-barlang

1.2.5. Csicsi-barlang

1.1.7. Hünor-barlang

1.1.8. Magor-barlang

1.3.8. Barlangkutató-barlanglak

1.1.2. Anya-barlang

1.1.4. Szentlélek-barlang

1.3.7. Névtelen-barlanglak

1.3.6. Névtelen-barlanglak

1.1.1. Atya-barlang

1.3.4. Névtelen-barlanglak

1.1.5. Magura-barlang

1.3.5. Hévezér-barlanglak

1.1.6. Nimrud-barlang

1.2.4. Hévezér-felsőbarlang bejárata

1.3.3. Névtelen-barlanglak

1.2.3. Arpád-felsőbarlang

2.2.3. Mátyás-forrásbarlang

1.2.2. Mátyás-felsőbarlang

2.2.2. Gül Baba-forrásbarlang

1.2.1. Gül Baba-felsőbarlang

2.2.1. Török-forrásbarlang

1.3.2. Névtelen-barlanglak

1.3.1. Pogány Koppány-barlanglak

2.1.1. Mátyás-forrásbarlang (Kis. vagy Mátyás-forrás)

2.1.2. Nagy-forrás

Kutatva 2002. novemberben

Kutatandó terület

Kutatva 2002. novemberben

Kutatandó terület

Kutatva 2003. márciusban

Kutatva 2000. októberben

A GELLÉRT-HEGY SPELEOTOPOGRÁFIAI FELMÉRÉSE

4732-es karsztkataszteri terület

A hegy alatt húzódó táróban hőmérsékletmérés, s csepegővíz mintavételezést végez a csoportunk. a feldolgozás, s ábrázolás érdekében szükségessé vált a táró, a felszíni barlangok, s barlangindikációk részletes felmérése. A felmérést Wild TC 1010-es elektrooptikai tachiméterrel hajtottuk végre, a területen fellelhető EOVS hálózat alappontjairól. Felszíni alaptérképnek a Kartográfiai Vállalat 1999-ben felújított M 1:500-as méretarányú szelvényeit használtuk. E szelvények kerültek digitalizálásra. A számítógépes feldolgozást AutoCAD Map 5-ös programmal végezzük. A táró felmérését már ábrázoltuk a rajzon, míg a barlangok felmérés, s szerkesztés hiányában csak a kezdőpontjukkal vannak ábrázolva. A hegy Gellért-téri oldalában még műszeres mérés is szükséges. A mellékelt térképen vastag vonallal van ábrázolva a táró, míg a felszíni mérés által meghatározott barlangi O pontok „kinyilazva”, megírva szerepelnek.

Oldal György

